خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۲۹ آبان ۱۳۹۵ . ۱۹ صفر ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۴۰۵

برنامه‌های بیست‌وچهارمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران اعلام شد. به گزارش ایسنا، سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران میزبان برگزاری «کارگاه واسپاری کتاب، منابع غیر کتابی و نشریات»، «کارگاه فهرست‌نویسی کتاب‌های کودکان و نوجوانان، کتاب‌های عربی و کتاب‌های لاتین و ایران‌شناسی» از آن جمله است.

برنامه‌های کتابخانه‌ملی برای هفته کتاب

گفت‌وگو با دکتر محسن پرویز به مناسبت روز کتاب و کتابخوانی؛

لذت آقا از قدم‌زدن در میان کتاب‌ها

همزمان با ۲۴ آبان روز کتاب و کتابخوانی، پایگاه اطلاع رسانی KHAMENEI.IR به منظور بازخوانی بخشی از فرمایش های رهبر انقلاب درباره کتاب و کتابخوانی، گفت‌وگویی با دکتر محسن پرویز، نویسنده و رئیس اسبق نمایشگاه بین‌المللی کتاب انجام داده است.

رهبر انقلاب عدم ارتباط مردم با کتاب را یک خسارت بزرگ برای ملت می‌دانند، دلیل این امر چیست و وضعیت کشور ما در زمینه کتابخوانی چیست؟ آیا با ورود وسایل ارتباطی جدید باز هم به کتاب نیاز است؟

این یک حقیقت است که ملت گریزان از کتاب، یک ملت خسارت دیده است. از این جهت که راه‌های دسترسی به اطلاعات و رشد جامعه محدود شد و یکی از اصلی‌ترین این راه‌ها کتاب است. شاید برای عده‌ای این سوال پیش بیاید که چرا کتاب این اندازه مهم است؟ خب می‌توان از راه‌ها و وسایل دیگری اوقات فراغت را پر کرد و چه ضرورتی دارد که کتاب خوانده شود؟ واقعیت این است که کتاب خواندن امری است که هیچ جایگزینی برای آن نمی‌توان پیدا کرد. اگر سطح عالی کتابخوانی را یافتن سوالات و کسب دانش و بینش در نظر بگیریم، سطح پایین کتابخوانی، پر کردن اوقات فراغت است که برای همین سطح پایین نیز نمی‌توان عملی را جایگزین کرد. کتاب‌هایی که حاوی هنر مکتوب هستند، مانند کتب شعر، داستان، زندگینامه و نظایر آن که معمولا برای پر کردن اوقات فراغت در زندگی استفاده می‌شود؛ این پر کردن اوقات فراغت همراه می‌شود با انتقال نشاط، شادابی و نگرش به مخاطب. یعنی حتی پایین‌ترین سطح کتابخوانی نیز همراه با فواید مثبت است. این یکی از وجوه تفاوت بین کتاب و سایر وسایلی است که امروزه برای پر کردن اوقات فراغت در دسترس است.

از سوی دیگر عمقی که کتاب به دانش و بینش خواننده می‌دهد بسیار بیشتر از دیگر وسایل ارتباطی است. کتاب حتی در مقایسه با مجله نیز از ارزش بسیار بالاتری برخوردار است. ممکن است بسیاری از نویسندگان، داستان‌ها یا اشعار خود را در ابتدا در مجلات چاپ کنند، اما وقتی که می‌خواهند آن را به شکل یک مجموعه پیوسته در کتابی گردآوری کنند، با وسواس به بازخوانی و اصلاح آثارشان می‌پردازند و سپس آن را به کتاب تبدیل می‌کنند. به این دلیل که کتاب از ارزش و اعتباری بالاتر برخوردار است.

در واقع آن کاری که در زمان‌های گذشته در مجلات صورت می‌گرفت، در حال حاضر ممکن است در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی، وبگاه‌ها و نظایر آن انجام بگیرد و باید در نظر داشت که اهمیت و سطح کتاب از همه این رسانه‌ها بالاتر است. یکی از دلایل برتری کتاب بر وسایل ارتباطی امروزی را سرعت و اکنش به اتفاقات باید دانست که هرچه افزایش یابد، از دقت و صحت کاسته می‌شود، اما کتاب به دلیل اصالت داشتن صحت و دقت و اولویت نداشتن سرعت و اکنش، از عمق و ژرفای بیشتری برخوردار است. لذا برای افزایش سطح آگاهی جامعه معمولا توصیه می‌شود، افراد جامعه به کتاب خواندن روی بیاورند. بر این اساس از گذشته‌های دور جوامعی که با کتاب انس داشتند از رشد فرهنگی بالاتری به نسبت دیگر جوامع برخوردار شدند.

فواید دیگری نیز در کتابخوانی است، ممکن است تصور شود تأثیر و ماندگاری یک فیلم سینمایی بیش از کتاب باشد، اما هنگامی که از منظر مخاطب به این موضوع بنگریم در می‌یابیم که کتاب نفع شخصی به خواننده می‌بخشد و فرد را به کوشش و تلاش برای یافتن و درک کردن و تصویر کردن وامی‌دارد. برخلاف بعضی از راه‌های دسترسی نوین که مخاطب را به تنبلی و زودباوری عادت می‌دهد، معضلی که متاسفانه امروز در فضای مجازی شاهد آن هستیم.

نکته‌ای که برای بنده بسیار مهم است این است که حضرت آقا با کتاب به‌طور کامل آشنا بودند و انس داشتند. به‌هرحال، هرسال چهره‌های سیاسی و مسئولین مختلفی به نمایشگاه می‌آمدند و بنده با آن‌ها همقدم می‌شدم و می‌دیدم که بسیاری از آن‌ها از بودن در این فضا لذت نمی‌برند و تنها برای رفع تکلیف در نمایشگاه حضور می‌یافتند و اساسا انسی با کتاب نداشتند. اما آقا از قدم زدن در میان کتاب‌ها لذت می‌بردند و انسان این را با جان و دل حس می‌کرد.

در مورد وضعیت کتابخوانی در کشور ما، متاسفانه مطالعات مستمری وجود ندارد و هر از گاهی ممکن است نهاد یا پژوهشگری، تحقیقی را در این زمینه انجام دهد. در همین زمینه باید به دو نکته توجه داشت، نخست اینکه مطالعه کتب آسمانی و ادعیه مانند تلاوت قرآن، معمولا در سرانه مطالعه محاسبه نمی‌شود. بخش دیگر مربوط است به کتاب‌های علمی و اطلاعاتی که مطالعه این دسته نیز جزو سرانه مطالعه حساب نمی‌شود. بر اساس مطالعاتی که انجام شده است، سرانه مطالعه در کشور ما به‌طور روزانه حدود ۱۸ دقیقه است و به ازای هر نفر تقریبا ۳ جلد کتاب در کشور منتشر می‌شود.

این میزان مطالعه تقریبا منطبق است با میزان انتشار کتاب در کشور. وضعیت کشور ما در زمینه مطالعه وضعیت بدی

نیست اما راضی کننده و مطلوب هم نیست. سرانه مطالعه روزنامه، مجله، صفحات وب و شبکه‌های اجتماعی بیش از ۶۰ دقیقه است، پس مسئله زمان نداشتن افراد برای کتاب منتفی می‌شود، زیرا آمار به ما این را نشان می‌دهد که وقت حضور در فضای مجازی فراهم است. حال تصور کنید اگر این زمان مصرفی به سمت کتابخوانی سوق پیدا کند، ما شاهد یک تحول مثبت در کشور هستیم.

برای بهبود وضعیت انتشار کتاب و ایجاد نهضت کتابخوانی چه اقداماتی لازم است؟

حوزه نشر کتاب یک چرخه و یک زنجیره به هم پیوسته است. از نویسنده و مترجم آغاز می‌شود و به خواننده و مخاطب ختم می‌شود. به دلیل پیوستگی، هر اختلالی در این زنجیره، باعث آسیب می‌شود. پس نقش هر کدام از اعضای این چرخه بسیار مهم است. در ابتدا این نویسنده یا مترجم است که باید فکری درست و صحیح را انتخاب کند و آن را با بیانی لطیف و روان به نوشتار تبدیل کند، مشخص است که خواننده از چنین کتابی استقبال می‌کند. پس از این نوبت به ناشر می‌رسد.

اگر ناشر در این زمینه وظیفه خود را به خوبی انجام ندهد و فکر نویسنده را تبدیل به کتابی کند با حروفی ناخوانا، همراه با کاغذی بی کیفیت و به دور از زیبایی و لطافت، طبیعی است که اقبال مخاطب به کتاب کم می‌شود. اگر عکس این اتفاق روی دهد و ناشر با شکلی زیبا کتاب را به مخاطب عرضه کند، قطعا مخاطب از آن استقبال می‌کند. حال اگر کتاب خوبی با ظاهری خوب و زیبا منتشر شد، اما فروشنده یا توزیع کننده آن را به درستی عرضه نکرد و در پشت ویترین و جای مناسب نگذاشت باز هم ممکن است که کتاب اصلا به مخاطب معرفی نشود یا به دستش نرسد. مرحله آخر نیز به خواننده ارتباط پیدا می‌کند، اگر او به کتاب بی میل باشد یا آن را بخرد و نخواند، موجب دلسردی و ناامیدی نویسنده، از دست رفتن سرمایه ناشر و در نهایت تعطیل شدن این زنجیره می‌شود.

به‌طور کلی همه اعضای این چرخه مهم و تأثیرگذار هستند. اگر اقتصاد نشر ما، اقتصاد مناسب و خوبی نباشد، طبیعتا نویسنده بهره کافی از اثرش نمی‌برد. متاسفانه در ایران ما به این آسیب مبتلا شده‌ایم. نویسنده عمری را صرف می‌کند و یک کار تحقیقاتی یا هنری انجام می‌دهد، اما اگر درآمد مناسبی از صرف این وقت نداشته باشد مجبور است برای گذران زندگی، وقتش را به کسب درآمد از راه‌های دیگری اختصاص دهد و سرانجام ممکن است این چشمه ذوق و آگاهی در فرد خشک شود و به‌طور کامل از حوزه کتاب منقطع شود. در حقیقت بهبود این چرخه به همه عوامل درونی آن بستگی دارد.

از سوی دیگر همان طور که رفتار والدین در هر زمینه‌ای به کودک الگو و سرمشق می‌دهد، در زمینه کتابخوانی نیز این امر صدق می‌کند، یعنی برای کودکی که والدینی کتابخوان دارد، نهادینه شدن ارتباط با کتاب آسان‌تر اتفاق می‌افتد تا کودکی که والدین او هیچ علاقه‌ای به کتاب نداشته‌اند. انس با کتاب و نهادینه شدن آن در کودک از جمله مواردی است که در جهان آزمایش شده است. پس یکی از عوامل انس با کتاب تربیت خانواده است.

همچنین وجود کتاب در دسترس مردم و ترغیب مردم به کتابخوانی یک شیوه مثبت است که در همه دنیا آزمایش شده است.

در حقیقت نهضت کتابخوانی برای همگانی شدن به همراهی و حمایت همه دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی نیاز دارد. در یک مقطع زمانی اتفاقات مثبتی در زمینه کتابخوانی روی داد. به‌طور مثال زمانی صداوسیما بخش ویژه‌ای را در معاونت برنامه‌ریزی ایجاد کرد به‌منظور برنامه‌ریزی در زمینه تبلیغ کتابخوانی که اتفاقات مثبت و خوبی در برنامه‌های تلویزیونی رخ داد، همچنین در آموزش‌وپرورش، نهاد کتابخانه‌های عمومی، وزارت فرهنگ‌وارشاد اسلامی و شهرداری تهران اقدامات خوبی صورت گرفت اما متاسفانه حرکت‌های فرهنگی در کشور ماثبات و استمرار ندارد و قائم به فرد است.

شما به‌عنوان فردی که در چهار دوره مسئول برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب بودید، در مدت زمان مسئولیتتان کدام ویژگی ادبی رهبر انقلاب را پررنگ‌تر از سایر ویژگی‌ها می‌دانید؟

مهم بودن امر کتابخوانی برای حضرت آقا امری است که در سخنرانی‌ها و بیانات عمومی ایشان کاملا مشخص و واضح است.

اما آن نکته‌ای که برای بنده جالب توجه است، از حضور ایشان در سال‌های مختلف در نمایشگاه کتاب است. نخست این که مسیر حرکت ایشان به‌نحوی بود که انتشارات مهم و آثار شاخص منتشر شده را معمولا در بر می‌گرفت، همچنین برای آثار شاخص و قابل تامل، ایشان مکث می‌کردند و از غرفه‌هایی که محصول مناسبی نداشتند با سرعت بیشتری عبور می‌کردند.

اما نکته‌ای که برای بنده بسیار مهم است این است که حضرت آقا با کتاب به‌طور کامل آشنا بودند و انس داشتند. به‌هرحال، هرسال چهره‌های سیاسی و مسئولین مختلفی به نمایشگاه می‌آمدند و بنده با آن‌ها همقدم می‌شدم و می‌دیدم که بسیاری از آن‌ها از بودن در این فضا لذت نمی‌برند و تنها برای رفع تکلیف در نمایشگاه حضور می‌یافتند و اساسا انسی با کتاب نداشتند. اما آقا از قدم زدن در میان کتاب‌ها لذت می‌بردند و انسان این را با جان و دل حس می‌کرد.

کتابخوانی در کلام رهبری

باید جوانان را به کتاب خوانی عادت دهیم

یکی از مشکلات ما تنبلی است. مسئله مطالعه و کتاب خوانی مهم است. در جامعه ما بی اعتنایی به کتاب وجود دارد. گاهی آدم می بیند در تلویزیون از این و آن سؤال می کنند: آقا شما چند ساعت در شبانه‌روز مطالعه می کنید، یا چقدر وقت کتاب خوانی دارید؟ یکی می گوید پنج دقیقه، یکی می گوید نیم ساعت! انسان تعجب می کند. ما باید جوانان را به کتاب خوانی عادت دهیم، کودکان را به کتاب خوانی عادت دهیم؛ که این تا آخر عمر همراهشان خواهد بود. کتاب خوانی در سنین بنده که البته بنده چندین برابر جوان ها کتاب می خوانم غالباً تأثیرش به مراتب کمتر است از کتاب خوانی در سنین جوان ها و شما عزیزانی که این جا حضور دارید. آن چه که همیشه برای انسان می ماند، کتاب خوانی در سنین پایین است. جوانان شما، کودکان شما هرچه می توانند، کتاب بخوانند؛ در فنون مختلف، در راه های مختلف، مطلبی یاد بگیرند. البته از هرزه گردی در محیط کتاب هم باید پرهیز کرد، منتها این مسئله بعدی است؛ مسئله اول این است که یاد بگیرند، عادت کنند به این که اصلاً به کتاب مراجعه کنند، کتاب نگاه کنند. البته باید دستگاه‌ها مراقب باشند، اشخاص مواظب باشند، هدایت کنند به کتاب خوب که با کتاب بد، عمر ضایع نشود.

۱۳۹۱/۷/۲۰

یک دوره کتاب هشت جلدی را در اتوبوس خواندم

افرادی که کار روزانه دارند مثلاً کارمند اداری، کارگر، کاسب و یا کشاورز هستند وقتی به خانه می‌آیند، بخشی از زمان را و لو نیم ساعت برای کتاب خواندن بگذارند.

چقدر کتاب ها را در همین نیم ساعت ها می شود خواند! بنده دوره‌های ۲۰ جلدی و بیست و چند جلدی کتاب را در همین فاصله‌های ۱۰ دقیقه، بیست دقیقه و یک ربع ساعته خوانده‌ام. پشت این کتاب ها را هم یادداشت می کنم که معلوم باشد. شاید صدها جلد کتاب را همین طور در این فاصله‌های کوتاه ده دقیقه‌ای خوانده‌ام. بسیاری از افراد را هم می شناسم که این گونه‌اند.

من یک دوره کتاب هشت جلدی را که یک نویسنده عرب نوشته است و از کتاب های معروف هم هست نمی خواهم اسم بیاورم در سال های دور، وقتی به تهران می آمدم و در اتوبوس زیاد معطل می شدم، خواندم. همه این دوره هشت جلدی را که راجع به تاریخ ادبیات و علوم و معارف اسلامی است، تقریباً در اتوبوس خواندم.

کتاب خوانی باید یک سیره و سنّت رایج بین مردم ما بشود. کتاب بخوانند و به فرزندانشان هم یاد بدهند. ۱۳۷۲/۲/۲۱

جدول متوسط [شماره ۶۷۰۲]

طراح جدول: امید موسوی

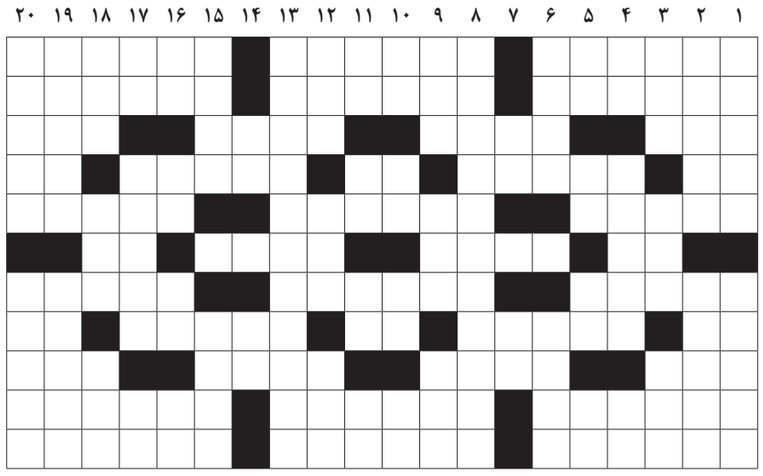

افقی

۱-نوعی بیماری روحی که اختلال های حسی به همراه دارد-درمانگاه-رفت‌وآمد و دوستی ۲-هنرپیشه-حرمان-الیم ۳-سنگینی-صمیمی و بی ریا-مرطوب-مزد ۴-حرف انتخاب-اگر حروفش مرتب شود به معنی فرخنده و مبارک است-کافی-برابر-بالای فرنگی ۵-..... چنین زندگانی کند / جفا بیند و مهربانی کند-چاره جو-خیزران ۶-زائوترسان-کمر-اشاره-هرگز نه ۷-از نام های قرآن کریم به معنی آشکار بیان کردن-تعداد الکترون‌های یک اتم که می‌توانند در واکنش‌های شیمیایی شرکت کنند-بانوی فرانسوی ۸-سودای ناله-واحد پول سوئیس-نوعی زغال سنگ-فهرست-آفت گندم ۹-کودن-سبیل-جزیره‌ای در اندونزی که دو اقیانوس آرام و هند را به هم پیوند می دهد-جدا ۱۰-توانایی داشتن-بلندترین قله ایران-لیز ۱۱-کشتی جنگی-رستنی ها-ایده‌آل

عمودی

۱-جهنم-درنگ ۲-زردی-از اسامی دخترانه ۳-پوشش-ایده-واحد وزن ۴-خط کش مهندسی-گیاهی از تیرهٔ گندمیان، با دانه‌های ریز که به مصرف خوراک چهارپایان می‌رسد-عمر ۵-خاک صنعتی-تلخ-جنس خشن-خمیدگی کاغذ ۶-پدر مرده-نوعی سیگار قدیمی ۷-بخیه لباس-بوی رطوبت ۸-جست و جو کردن ۹-گنگ-مادر ترکی-سلاح ریختنی ۱۰-عدد اول-خشکی-اثر چربی-یازده ۱۱-آخرین توان-حیوان باوفا-دربست کارخانه-پوستین ۱۲-خیر و برکت-شوکت-عمارت ۱۳-کتابی از امام محمد غزالی ۱۴-قورباغه درختی-برج داستانی ۱۵-آموزگار-خانه ییلاقی ۱۶-تکرار حرف-پدر-ضمیر جمع-فرو رفته بر اثر ضربه ۱۷-جاده بی سر و ته-رنجور-سرما ۱۸-محله ای در پایتخت-پسوند دارندگی-مجلس بزرگان ۱۹-از شهرهای استان فارس-آرمیدن ۲۰-تلاش-منکرات

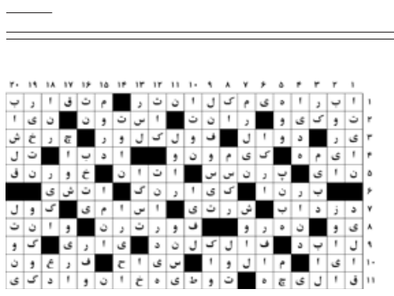

حل جدول شماره ۶۷۰۱

جدول سخت [شماره ۲۳]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱-از مذاهب مسلمانان-از آثار متفکر شهید استاد مرتضی مطهری-تصویر نقاشی شده ۲-تور کاه کشی-شهر مدفن مولانا-مأمور پلیس-نیکبختی و خجستگی ۳-پایمردی-از گازهای تشکیل دهنده هوا-قانونی که چنگیز برای مغولان وضع کرده بود ۴-نوعی شیرینی-پایان، انتها-سروری-دریاچه رودلف در این کشور آفریقایی است ۵-ناگواری-نام برادر داریوش هخامنشی-رب النوع جنگ در روم قدیم-همگی ۶-بخشی از اوستا-لنگه در و پنجره-پایتخت کشور ونزوئلا ۷-نفس خسته-مایعی فرار با طعم تند و سوزان-از آثار ماکسیم گورکی، نویسنده روسی-کدخدا ۸-دعوت شده-سهل انگاری-فعلی که به مفعول نیاز دارد-عدسی ۹-دریچه دهانه دوربین عکاسی-حوضچه آب و لرم-فرقه‌ای از راهبان مسیحی کاتولیک ۱۰-سرپیچی کردن-خداشناس-آنچه از بین رفته است-سرشماری ۱۱-از سازهای بادی-از جاذبه‌های گردشگری و نقاط دیدنی استان لرستان-زبان و خط لاتین.

عمودی

۱-سرشوی شیمیایی-عموم مردم ۲-پهلوان-عالم دینی مسلمان-آش ۳-ملائکه-گوشه‌ای در دستگاه همایون ۴-مقصود-علاج کردن ۵-مجمع الجزایر میان آمریکای شمالی و جنوبی-سوغات گجرات ۶-اتاقی که بالای قبر بزرگان دینی می سازند-ریاضیدان فرانسوی قرن هفدهم ۷-ایالتی در آمریکا-معبود-بله روسی ۸-رودی در فرانسه-گاهی سوار گاری می شود!-اجابت کننده ۹-تماشاخانه-پاسخ غیر ارادی موجود زنده به محرک ۱۰-همان گوهر است-درخشندگی ۱۱-شهری در اتریش-سوره سی و نهم قرآن ۱۲-به‌وجود آمدن-نادر ۱۳-امانتداران-برنج شوشتری-قیمت بازاری ۱۴-شهر مدفن میرزاده عشقی-آسمان-خوشگذران ۱۵-سازهندی-فرمان دوچرخه ۱۶-دیوار بلند و محکم-اختراع مارکونی ۱۷-حالت انقباض غیر ارادی عضله دیافراگم-عیب و ننگ ۱۸-سخن، گفتار-سوغات شیراز ۱۹-شگرد-مساوی و برابر-اصل هر چیز ۲۰-تخریب کننده اموال عمومی-شاعر پارسی گوی قهستانی و سراینده مثنوی ادب نامه.

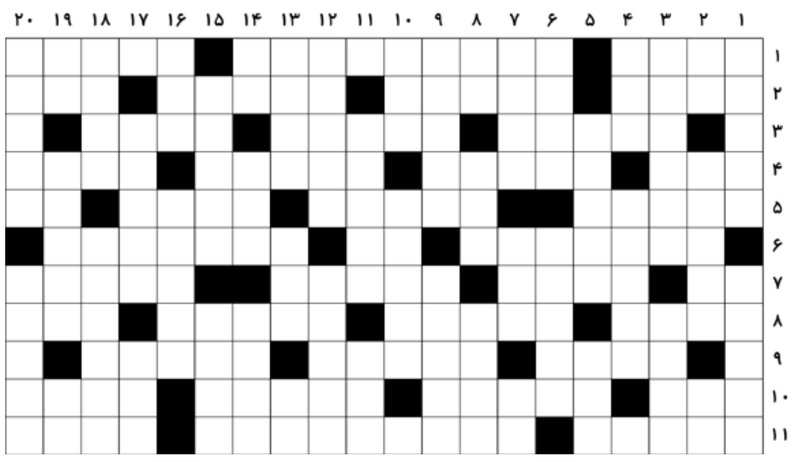

حل جدول شماره ۲۲

گروه صنعتی سایان
مشاور، طراح و مجری:
- سالن های فلزی سوله
- اسکلت فلزی ساختمان های طبقاتی
- انواع جرثقیل سقفی
Email: sayansteel@yahoo.com
تلفن: ۰۵۱-۳۳۴۴۳۳۳۳

مرکز زبان ماهان
◆ مرکز مجاز برگزاری آزمون‌های اصلی IELTS در ایران (IR007)
◆ برترین کادر اساتید شهر: Writing-Speaking: بابک برقچی، بهروز یغمائیان، دکتر ساداری، نیلوفر زهدی، مهدی محمدی
◆ (افتتاح شعبه بلوار سجاد) Listening-Reading: بهروز یغمائیان، دکتر ساداری، امیر دهقان، علیرضا برات زاده، امیر وحیدیان
شعبه سجاد (بزرگسالان): بلوار سجاد، نبش بزرگمهر جنوبی ۲۲، پلاک ۲۴۴ - تلفن: ۳۷۶۲۴۱۴۶
شعبه مرکزی: هاشمیه ۱۸، نبش خارمی ۱۹ - تلفن: ۳۸۸۱۲۶۴۰
www.mahanielts.com
www.mahancenter.ir